

1. Sirište se dobro očisti i opere, pa se zatim oštirim nožem iseče na sitne rezance, odbacujući masne delove ili delove koji bi imali neki neprijatni miris.

2. U porcelanske ili zemljane sudove stavlja se 120 grama isečenih rezanaca, 50 grama kuhinjske soli i 40 grama borne kiseline pa se sve to prelije jednim litrom čiste prokuvane i ohlađene vode.

3. To se dobro promeša i ostavlja na sobnoj temperaturi (18°—20°C) da stoji 10—15 dana, i za to vreme se dvaput dnevno sadržaj lonca promeša.

4. Posle toga se kroz platnena cedila sadržaj lonca nekoliko puta procedi i dobija se dosta mutna tečnost. Toj se tečnosti dodaje još oko 50 grama kuhinjske soli na litar tečnosti, pa kada se so rastopi, tečnost se procedi kroz specijalnu hartiju za ceđenje ili kroz gustu tkaninu.

5. Dobijena tečnost se naliva u čiste, prethodno prokuvane boce od žutog stakla, dobro se zatvori i čuva na hladnom i tamnom mestu.

Ukoliko se pazi na sve napred navedeno, može se dobiti sirilo zadovoljavajuće jačine i kvaliteta koje se može koristiti u slučaju da se do fabričkog sirila teško dolazi. Međutim, nepažljivim radom i čuvanjem kako ovo sirilo tako i ono fabričko, slabi i u njemu se naseljavaju razne štetne bakterije koje dovode do raznih mana sireva.

Ing. Đuro Dokmanović, Zagreb

ORGANIZACIJA OTKUPA MLIJEKA U ENGLESKOJ

Prije negoli opišem, kako je organiziran otkup mlijeka u Engleskoj, ukratko ću iznijeti neke podatke o proizvodnji mlijeka, a i mjere, kojima se unapređuje proizvodnja mlijeka. God. 1933. na području Engleske bilo je 110.446 proizvođača — farmera, a god. 1954. broj farmera povećao se na 144.398. Broj krava prije rata iznosio je 3,321.000, a 1953/54. 3,722.000. Broj krava u odnosu na predratno stanje povećao se za 12,1%.

Na području Engleske otkupljene su ove količine mlijeka u milijunima galona (1 galon = 4,5 litre)

god. 1933/34.	856	god. 1950/51.	1.525
god. 1940/41.	1.045	god. 1953/54.	1.676

U mljekarama Felinfach, pokrajina Wales, Preston, pokrajina Lancashire, Durham i Sturminster Newton, pokrajina Dorset prosječna dnevna proizvodnja za tržište po jednom farmeru iznosi na dan 100—150 litara. Konkretno u mljekari Sturminster Newton — Dorset 150 farmera isporučuje mljekari 40—50.0000 lit mlijeka na dan.

Postignute uspjehe na tuberkulinizaciji stoke i umjetnom osjemenjivanju najbolje ilustriraju ovi podaci:

Tuberkulinizacija stoke

god. 1939. od ukupnog broja stoke tuberkulinizirano je	4,9%
god. 1945. „ „ „ „ „ „	6,3%
god. 1950. „ „ „ „ „ „	18,9%
god. 1954. „ „ „ „ „ „	45,7%

Centri za umjetno osjemenjivanje

Godina	centri	podcentri	broj farmera	br. opl. krava
1944/45.	1	—	360	2.559
1949/50.	22	56	53.908	431.370
1954/55.	24	81	126.411	1,110.987

Na području tuberkulinizacije stoke i umjetnog osjemenjivanja Engleska je postigla naročito vidljive uspjehe posljednjih 10 godina.

Godišnji prosjek muznosti po kravi u Engleskoj iznosi 640 galona (2.880 litara) sa 3,6 do 4% masti. Posebno se vodi evidencija muznosti vrlo mliječnih krava — rekorderka. 25.000 farmera Engleske drži 620.000 rekorderka, čija muznost iznosi 760 galona (3.420 litara) sa 3,6 do 4 i više % masti. Najraširenije su rase goveda: britansko-frizijska, mliječni shorthorn, ayrshire, guernsey i jersey govedo. Posljednje dvije rase krava daju mlijeko sa 4,5—5% masnoće.

Cjelokupni otkup mlijeka na području Engleske i Walesa vrši isključivo Milk Marketing Board. Milk Marketing Board ima monopol u otkupu mlijeka. Organizacija Milk Marketing Boarda osnovana je god. 1933., i preko nje Mini-starstvo poljoprivrede provodi politiku unapređenja stočarstva, a naročito mljekarstva i regulira proizvodnju i potrošnju mlijeka i mliječnih proizvoda. Za unapređenje mljekarstva Milk Marketing Board ima svojih 13 mljekara, 24 centra za umjetno osjemenjivanje sa 81 podcentrom i razne druge poljoprivredne institucije. Na području Engleske i Walesa Milk Marketing Board ima de svojih 11 područnih ureda. Uz mljekare Milk Marketing Board ima i privatnih i zadružnih mljekara — no ipak je jedini predstavnik proizvođača farmera Milk Marketing Board, od kojega sve ostale mljekare otkupljuju mlijeko. Predstavnici farmera, Milk Marketing Boarda i Ministarstva poljoprivrede sporazumno utvrđuju otkupne cijene mlijeka. Cijene se utvrđuju za godinu dana unaprijed odnosno za svaki pojedini mjesec. Utvrđene otkupne cijene pravedobno se objavljuju u mjesečnom časopisu »Milk producer«, organu Milk Marketing Board. Cijene mlijeka su u zimskom periodu dvostruko veće nego ljeti, kada mlijeka ima u izobilju. Ove godine u ljetnom periodu prosječna otkupna cijena po jednom galonu (4,5 litre) bila je 2 šilinga, a sada je otkupna cijena po jednom galonu 3,5—4 šilinga. Pored navedenih osnovnih cijena mlijeka u Engleskoj davaju se posebni dodaci za mlijeko od tuberkuliniziranih krava i dodatak za hlađenje mlijeka. Mlijeko se hladi na farmama. Veće cijene za mlijeko daju se, ako farmer isporuči na mjesec preko 400 galona. Većina mlijeka doprema se u mljekare u kantama između 8—14 sati. Obliznji farmeri dopremaju sami mlijeko u mljekare. Transportne troškove za dopremu mlijeka od farme do mljekare plaća proizvođač — farmer. Svi proizvođači plaćaju po jedinici mlijeka jednake prevozne troškove bez obzira na udaljenost od mljekare. Mlijeko se isplaćuje farmeru u prvoj polovini narednog mjeseca za protekli mjesec. Farmeru isplaćuje mlijeko Centralni ured Milk Marketing Boarda preko banke. Milk Marketing Board ima savršenu evidenciju svih proizvođača mlijeka.

Iz navedenih podataka se vidi, da je proizvodnja mlijeka u Engleskoj na visokom stupnju, a otkup mlijeka odvija se preko jedne organizacije.